

Djur och djurliknelser

Ämne: Svenska, SVA

År: 6-9

Lektionstyp: Klassrumsarbete

Lektionsåtgång: 1-2

Inledning

Ett välkänt dilemma för oss som arbetar i förberedelseklasser är att elevernas språknivå kan variera så mycket att det är omöjligt att hålla samman en lektion. Som lärare är man en person som ska undervisa på flera skilda språknivåer samtidigt, i samma klassrum, kanske inte alla veckans lektioner, men det händer!

Då kan det se ut så här:

En lektion med de som kan ingen svenska, de som kan mycket litet svenska, de som har lärt sig lite svenska, de som kan lite mer svenska, de som börjar kunna en del svenska, de som kan mycket svenska, de som kan riktigt mycket svenska och kanske ska få pröva en vanlig klass några timmar i veckan, de som verkligen behöver ämnesstimulans och måste träna svåra fackord för att komma vidare...
Vad göra?

Ett sätt tänka är att välja ett tema och arbeta på helt olika sätt med olika språkliga nivåer.

Nu väljer jag temat djur och djurliknelser

Temat djur och djurliknelser blev för de helt nyanlända att lära sig namn på tio djur på svenska.

Så här gjorde vi:

1. Plocka fram tio bilder på olika djur.
2. Skriv talen 1 - 10 på tavlan. Alla skriver vad djuren heter, säg och skriv ett djur i taget.

3. När alla skrivit klart har du bilderna gömda för eleverna, tar en av bilderna. Du visar inte eleverna vilket djur det är. De får gissa i tur och ordning.

4. Den som gissar på rätt djur får bilden och får en bonus - gissa en gång till på nästa bild.

5. Den som samlat flest bilder fick vara lekledare nästa omgång.

Efter några "varv" kunde eleverna namnen på de tio djuren. Sen gjorde vi "Kims lek" med bilderna - en elev fick lämna rummet och en bild togs bort. Sen gällde det att lista ut vilken bild som var gömd. Som avslutning fick eleverna se bilderna men inte de skrivna djurorden och själva försöka skriva alla tio orden rätt.

För de som kan lite svenska

För de som kan lite svenska valde jag att arbeta med ett par uppslag från Min nya Skattkammare, Ettan och Fyran, (Natur och Kultur) från skolans bibliotek. I Ettan s. 74 - 77 finns roliga bilder på djur samt ett par versrader om varje djur, tex:

Idag fyller jag år
sa ett får.
Då ska vi ha fest
sa en häst.

Jag kopierade sidorna så alla fick egna papper att arbeta med. Efter att vi hade läst alla verser tillsammans fick eleverna dra blyertsstreck från djurordet till djurbilden. Sen skrev de en ordlista på alla djuren och översatte orden till sitt eget modermål. Några elever fick fundera på :
-Hur är en häst? En kråka? En struts? osv.

I Fyran s. 114 - 115 finns ett utmärkt uppslag med djurliknelser. Här fick de som kan lite mer svenska skriva adjektiven i djurliknelsen. Vad sägs om larvigt, latmask, toppsnäcka och mallgroda med tillhörande bild? Och två fullkajor som tog sig en gök? En mask som säger: - Mask inte! till en myra som städar flitigt som en myra? Jag hade riktigt roligt när jag läste sidan noga.

Arg som ett bi och djurliknelser

Till nästa lektion hade jag med mig boken Arg som ett bi från LL-förlaget. På framsidan syns ett stort ilsket bi (eller är det en kille i randig tröja?) som boken Arg som ett binästan exploderar av ilska. Det är konstnären Stefan Teleman som har målat träffsäkra och roliga bilder hur djuren ser ut och hur vi människor blir när vi gör som djur. Tjugonio djurliknelser innehåller boken och dessutom synonymer till varje särskilt uttryck. En härlig bok och en bok att äga själv!

Vi började med björnen. Jag frågade hur en björn är. När eleverna själva hade fått fundera över

djurets (här björnens), egenskaper läste vi djurliknelsen och bokens text tillsammans. Synonymerna till stark i "Stark som en björn" är i boken kraftfull, kraftig, muskulös, strong. Var och ett av bokens tjugonio djur beskrivs med bild, liknelse, text, synonymer till adjektivet och så en bild hur vi människor blir när vi gör som djur.

Eleverna fick en lista på alla djuren i boken. De ombads att översätta djurnamnet, skriva liknelsen - dvs hur djuret är på svenska (ett adjektiv) samt, till slut, hur man säger att djuret är på modersmålet.

Då upptäckte vi bla att man är "Dum som en uggla" i Pakistan!
Och det blev massor av skratt då vi lyssnade på hur djuren låter på olika språk!

Jag gjorde inte allt det här samtidigt med alla elever på alla olika språkliga nivåer. Det är omöjligt. Men när temat var klart hade alla lärt sig något om djur och djurliknelser. Boken Arg som ett bi kommer jag plocka fram lite då och då för att hålla djurliknelserna levande.